

Politisk organisering i den nye kommunen

Sekretariatet, 6.10.2015

Utdrag fra utredning nr. 15 er satt inn i kursiv under enkelte av spørsmålene

Spørsmål 1: Hvor mange representanter bør kommunestyret i den nye kommunen ha?

Antall medlemmer i kommunestyret er en nøkkelfaktor for å sikre politisk representativitet og bredde. Disse hensynene taler for et stort kommunestyre. Blir det imidlertid for stort, øker sjansen for at saksbehandlingen blir formell og debattene mindre 'levende'. I tillegg har det noen praktiske og økonomiske konsekvenser hvis kommunestyret får svært mange medlemmer. En ideell eller optimal størrelse finnes ikke. Gruppen har ikke mandat til å foreslå eksakt størrelse, men mener at minimum må være dagens antall medlemmer i Lillehammer kommunestyre (47), og at det ikke bør overskrides med mer enn 20 medlemmer.

Lite kommunestyre		Stort kommunestyre
+ 'Håndterlig' størrelse – enklere å lede + Overkommelig å skaffe møtesal + Økonomi + Kan lettere fungere som reelt debattorgan - Vanskelig å sikre representasjon fra alle deler av kommunen – mange innbyggere bak hver representant - Små partier/lister blir ikke representert	<i>Gruppen anser det som mest aktuelt at størrelsen på kommunestyret i en ny kommune vil ligge innenfor intervallet under.</i>	+ God representativitet + Større del av det politiske spekteret blir representert - Kan bli tungrodd organ med formell ledelse - Ikke reelt debattorgan
45 47 49 51	53 55 57	59 61 63 65

Høringsuttalelsene pr. 6.10.:

Høringsinstans, dato	Høringsuttalelse
Ringebu Venstre, 23.9.	Kommunestyret i den nye kommunen må være stort nok til å ivareta geografisk representasjon fra de fire nåværende kommunene, og stort nok til å dekke den politiske bredden i det politiske spekteret i den nye kommunen. Ringebu Venstre slutter seg til utredning nr. 15, der det anses mest aktuelt at størrelsen på kommunestyret ligger innenfor intervallet 53 – 57. 55 kan være et passende antall representanter
Gausdal Høyre, 25.9.	47 kommunestyrerepresentanter
Gausdal Frp, 30.9.	49
Øyer Senterparti, 1.10.	Et nytt kommunestyre bør minimum være 57. Det vil si i det øvre sjiktet av hva utredningsgruppa av anbefalt. Vi er ikke enige i de påståtte negative konsekvenser ved store kommunestyre og mener vi skal være såpass store at demokratiet sikres. Dette vil dessverre ikke sikre og være like godt som nær demokratiet som er i dag.
Ringebu Tverrpolitisk liste	53 representanter.
Ringebu Frp	Min. 55 representanter
Ringebu Arbeiderparti	53-57. Viktig at det hverken blir for stort eller lite
Ringebu Høyre	Vi ble enige om å foreslå at kommunestyret bør bestå av 49 medlemmer.
Øyer Høyre	Kommunestyrerepresentanter: 53.
Ringebu-Fåvang Senterparti	55 kommunestyrerepresentanter
Øyer Kristelig Folkeparti	57 representanter

Sammendrag:

Høringsuttalelsene spenner fra 47 til 57, men fleste har samlet seg på 53 og 55.

Spørsmål 2: Bør det være et annet representanttall i det nye kommunestyret i den første perioden?

Høringsinstans	Høringsuttalelse
Ringebru Venstre, 23.9.	Ringebru Venstre besvarer spørsmålet med «ja». Den første perioden vil – med forutsatt framdrift – være årene 2018 og 2019. I denne perioden vil kommunestyret ha sterkt fokus på etablering og konsolidering av den nye kommunen, og realisere de vilkårene og føringene for den nye kommunen som følger av intensjonsplanen. De politiske partiene vil trenge noe tid på å etablere seg på tvers av de «gamle» kommunene. Disse momentene tilsier et større kommunestyre i den første toårsperioden for å sikre god representasjon. Ringebru Venstre mener at kommunestyret i 2018 – 2019 bør ha 65 representanter.
Gausdal Høyre, 25.9.	Nei
Gausdal Frp, 30.9.	Nei
Øyer Senterparti, 1.10.	Nei
Ringebru Tverrpolitisk liste	Nei.
Ringebru Frp	Nei
Ringebru Arbeiderparti	Mulig
Ringebru Høyre	Her er vi usikre, men det er vel naturlig at første periode har noen flere
Øyer Høyre	Ja, flere representanter første periode.
Ringebru-Fåvang Senterparti	Det bør være utvidet den første perioden
Øyer Kristelig Folkeparti	Nei
Sammendrag:	
Seks høringsuttalelser mener at det ikke bør være et større kommunestyre i den første perioden, to er usikre, mens tre mener det bør være flere i den første perioden.	

Spørsmål 3: Hvordan bør det første kommunestyret i ny kommune velges - alternativ a eller b?

A = kommunestyrevalg samtidig med stortingsvalget i 2017

B = valgt av de «gamle» kommunestyrene

For en ny sørdalskommune som opprettes etter det raskeste løpet (dvs med virkning fra 1.1.2018) vil de samme alternativene være aktuelle: ekstraordinært kommunevalg høsten 2017 (f eks i forbindelse med stortingsvalget), og valg av representanter fra de «gamle» kommunestyrene inn i det nye – med forholdsmessig fordeling av representanter etter innbyggertallet. Pr 1.1.2015 fordelte det samlede innbyggertallet seg slik: Gausdal 14,4 % (6210), Lillehammer 63,4 % (27300), Ringebru 10,4 % (4459) og Øyer 11,8 % (5065). Samlet folkemengde var 43034. En rent matematisk fordeling vil gi slik fordeling ved noen alternative størrelser på kommunestyret: (kolonnen «65» er satt inn 6.10.)

Ant. komm.st. medl.	47	51	55	59	63	65
Gausdal	7	8	8	9	9	9
Lillehammer	30	32	35	37	40	41
Ringebru	5	5	6	6	7	7
Øyer	5	6	6	7	7	8

Dette er et eksempel på et utgangspunkt for forhandlinger mellom kommunene i en eventuell intensjonsplan. En annen modell med en bredere distriktsrepresentasjon vil kunne vurderes.

Høringsinstans	Høringsuttalelse
Ringebru Venstre, 23.9.	Ringebru Venstre er av den prinsipielle oppfatning at kommunestyret skal velges ved direkte valg – ikke utpekes. De kommunestyrene som er valgt høsten 2015 er valgt for å lede utviklingen i de «gamle» kommunene for de neste fire årene. Spørsmålet om å slå sammen kommunene har vært bare ett av en rekke valgkamptema høsten 2015. De er ikke valgt for å lede den nye kommunen. Det første kommunestyret i en ny kommune vil – som påpekt under spørsmål 2 – ha som hovedoppgave å etablere og konsolidere den nye kommunen, de kommunale tjenestene og de politiske og administrative delene av organisasjonen. Dette tilsier at det første kommunestyret settes sammen etter valg der disse oppgavene står sentralt. I september 2017 er det stortingsvalg. Et ekstraordinært kommune-styrevalg bør holdes samtidig med stortingsvalget. Det kommunestyret som velges høsten 2017 (med 65 representanter etter vårt forslag) vil fungere til et nytt kommunestyre er valgt høsten 2019 ved det ordinære kommunestyrevalget (med 55 representanter i følge vårt forslag)
Gausdal Høyre, 25.9.	Svar A
Gausdal Frp, 30.9.	Alternativ a
Øyer Senterparti, 1.10.	Det første kommunestyret bør velges etter alternativ a)
Ringebru Tverrpolitisk liste	Alternativ B.
Ringebru Frp	Samtidig med stortingsvalg
Ringebru Arbeiderparti	b
Ringebru Høyre	Her foreslår i alternativ a)
Øyer Høyre	Første kommunestyre velges etter alternativ B.
Ringebru-Fåvang Senterparti	Det nye kommunestyret bør velges etter modell B
Øyer Kristelig Folkeparti	Alternativ B
Sammendrag: Seks av høringsuttalelsene anbefaler valg samtidig med stortingsvalget i 2017, fem går inn for at kommunestyret velges av de kommunestyrene som ble valgt i høst.	

Spørsmål 4: Hvilken modell bør velges: formannskapsmodell eller parlamentarisk styreform?

Gruppen legger til grunn at en eventuell ny kommune skal ha formannskap. Gruppen anser parlamentarisk styreform i en ny kommune for å være uaktuell. Hovedbegrunnelsen er at en slik styreform ikke ivaretar hensynet til bredden i lokaldemokratiet

Høringsinstans	Høringsuttalelse
Ringebru Venstre, 23.9.	Ringebru Venstre er av den klare meningen at parlamentarisk styreform i en kommune på den aktuelle størrelsen ikke passer. Formannskapsmodell bør velges.
Gausdal Høyre, 25.9.	Formannskapsråd
Gausdal Frp, 30.9.	Formannskapsmodell
Øyer Senterparti, 1.10.	Formannskapsmodell
Ringebru Tverrpolitisk liste	Formannskapsmodellen
Ringebru Frp	Formannskapsmodell
Ringebru Arbeiderparti	Formannskapsmodell

Ringebu Høyre	Vi mener formannskapsmodellen er den som bør velges
Øyer Høyre	Formannskapsmodell
Ringebu-Fåvang Senterparti	Det bør velges formannskapsmodellen. Den virker mest demokratisk
Øyer Kristelig Folkeparti	Parlamentarisk styreform
Sammendrag: Her er det full samstemmighet om å gå for formannskapsmodellen.	

Spørsmål 5: Hvis formannskapsmodellen velges: hvor mange medlemmer bør formannskapet ha?

Tilsvarende som for kommunestyret mener gruppa at det minste aktuelle medlemstallet for formannskapet er 13, som er det Lillehammer har i dag. Etter gruppas vurdering bør antall medlemmer i det nye formannskapet ikke overstige 17. Representasjon fra de fire 'gamle' kommunene bør ivaretas av partiene/konstellasjonene.

Høringsinstans	Høringsuttalelse
Ringebu Venstre, 23.9.	Formannskapet skal både være effektivt og håndterlig i størrelse, og representativt. Ringebu Venstre mener 17 medlemmer i formannskapet er passe.
Gausdal Høyre, 25.9.	13-15
Gausdal Frp, 30.9.	14
Øyer Senterparti, 1.10.	Antall i formannskapet 15
Ringebu Tverrpolitisk liste	15 medlemmer.
Ringebu Frp	Min 13
Ringebu Arbeiderparti	-
Ringebu Høyre	Vi foreslår ca 15 medlemmer
Øyer Høyre	Medlemmer i formannskapet: 13
Ringebu-Fåvang Senterparti	17 stk.
Øyer Kristelig Folkeparti	Se foran
Sammendrag: Spennet i høringsuttalelsene går fra 13 til 17 – med et tyngdepunkt på 15.	

Spørsmål 6: Hvordan bør utvalgsordningen være?

Fast definert ansvarsområde etter sektor/fag? Komité uten fast innhold?

Med eller uten vedtaksmyndighet?

Med eller uten budsjettansvar?

Hvor mange utvalg bør vi ha?

Hvor mange medlemmer bør utvalgene ha?

Gruppa legger til grunn at faste utvalg med saklig/faglig arbeidsdeling gir lavere terskel for at utvalgene skal bli raskt operative enn en komitémodell. Størrelsen på utvalgene bør ligge på samme nivå som formannskapet. Omfanget av frikjøp av folkevalgte kan skje etter flere kriterier. Når kommunestyret i en eventuell ny kommune er på plass vil frikjøp være et tema i en flertallskonstellasjon.

De fire kommunene har ulik utvalgsstruktur, jf tabellen side 2 og 3. Selv om gruppa ikke skal komme med forslag til utvalgsstruktur, vil gruppa framheve at det er viktig at det blir lav terskel for komitéene/ utvalgene til raskt å bli operative. Det taler for en utvalgsmodell. Gruppa mener det er en forutsetning for at arbeidet i utvalg skal være meningsfylt at utvalgene gis politisk interessante oppgaver og beslutningsmyndighet.

Høringsinstans	Høringsuttalelse
Ringebu Venstre, 23.9.	Ringebu Venstre mener at den nye kommunen bør ha faste utvalg – ikke komitéer.

	<p>Arbeids- og ansvarsfordelingen bør følge kjente mønstre som bidrar til at folkevalgte i den nye kommunen fra starten av går inn i kjente og forutsigbare roller.</p> <p>De faste utvalgene bør ikke være for mange – tre eller fire. I det minste bør utvalgslederne og nestlederne sitte i kommunestyret. Utvalgene bør gis vedtaksmyndighet innenfor sine saklig/faglige ansvarsområder.</p> <p>Stram og kontrollert budsjettpolitikk er svært viktig i etableringsfasen for den nye kommunen. Dette tilsier et sentralisert budsjettansvar lagt til formannskapet og kommunestyret.</p> <p>Medlemstallet i utvalgene bør ikke overstige medlemstallet i formannskapet. Ringebu Venstre anbefaler 15 eller 17.</p>
Gausdal Høyre, 25.9.	<p>Skole/oppvekst, helse/omsorg, teknisk, plan/næring, kontrollkomite.</p> <p>- vedtaksmyndighet med ankemulighet,</p> <p>- budsjettansvar opp til en viss grad.</p> <p>- 5 utvalg med 7 personer i hver.</p>
Gausdal Frp, 30.9.	<p>Skole/Oppvekst, Helse/Omsorg, Næring, Plan, kontrollutvalg. Det bør være fast definerte ansvarsområder, vedtaksmyndighet vurderes innen noen fagområder, ikke budsjettansvar men kontrollansvar, 5 utvalg med 7 medlemmer i hvert.</p>
Øyer Senterparti, 1.10.	<p>Utvalgene må ha ansvarsområde etter sektor/fag, med vedtaksmyndighet og delvis budsjettansvar. Det bør være utvalg som plan/teknisk, oppvekst, helse og omsorg og kanskje kultur og idrett. Antall. Disse bør minimum være 11.</p>
Ringebu Tverrpolitisk liste	<p>Fast definerte ansvarsområder etter sektor.</p> <p>Med vedtaksmyndighet.</p> <p>Med budsjettansvar.</p> <p>4 – 5 utvalg.</p> <p>9 eller 11 medlemmer.</p>
Ringebu Frp	<p>Fast definert etter ansvarsområde</p> <p>Med vedtak og budsjettansvar</p> <p>Minst mulig utvalg</p> <p>Ca 20 i utvalgene</p>
Ringebu Arbeiderparti	-
Ringebu Høyre	<p>Fast definert ansvarsområde etter sektor/fag med både og vedtaksmyndighet med og uten budsjettansvar. Bør være 5 utvalg med antall medlemmer som i formannskapet.</p>
Øyer Høyre	<p>Utvalgsordning: Komitéer uten fast innhold</p> <p>Uten vedtaksmyndighet</p> <p>Uten budsjettansvar</p> <p>Utvalg: Formannskap, planutvalg, kontrollutvalg + temakomiteer og andre lovpålagte utvalg</p> <p>Medlemmer i utvalgene: 13</p>
Ringebu-Fåvang Senterparti	<p>Utvalgene bør ha faste definerte ansvarsområder etter fag/sektor slik at politikerne som sitter i disse utvalgene har størst mulig interesse og kunnskap om sakene som skal behandles.</p> <p>Det bør være vedtaksmyndighet og ha budsjettansvar. Det bør være 5-7 utvalg med 9-11 medlemmer i hver.</p>
Øyer Kristelig Folkeparti	Komite med 5 medlemmer, og med innstillingsrett overfor kommunestyret
<p>Sammendrag:</p> <p>Flertallet ønsker en utvalgsmodell med definerte ansvarsområder, beslutningsmyndighet og budsjettansvar. Det er stort språk i synet på hvor mange medlemmer hvert utvalg bør ha – fra 7 til over 20.</p>	

Spørsmål 7: Hvordan bør frikjøpsordning for folkevalgte være?

Bør varaordføreren frikjøpes?

Bør hver av de «gamle» kommunene ha sin frikjøpte folkevalgt (f. eks. i første periode) som kan inngå i ei politisk ledergruppe?

Bør lederne for utvalgene frikjøpes?

Grappa tar for gitt at en ny stor kommune skal ha ordfører på heltid. Derimot er det et åpent spørsmål om – og eventuelt hvor mange – andre folkevalgte som skal frikjøpes. Fra et lokaldemokratisk ståsted kan det ha fordeler å ha et politisk ledelsesmiljø. Grappa vil også peke på betydningen av at også den politiske opposisjonen gis gode arbeidsvilkår. Frikjøp kan skje etter flere kriterier:

- Partiene i en flertallskonstellasjon har hver sin frikjøpte politiker, f. eks. varaordføreren
- Etter geografi. Spesielt etter en kommunesammenslutning kan det være nyttig at hver av de gamle kommunene har sin frikjøpte folkevalgt til å inngå i ei politisk ledergruppe
- Kombinasjon av a og b
- Ledere av komitéer/utvalg

Frikjøp av folkevalgte har også ei økonomisk side. Det er viktig at de folkevalgte holder kontakten med arbeidsplassen og yrket. Grappa ser det som uheldig at politikk blir karriereveg uten forankring i et annet yrke.

Høringsinstans	Høringsuttalelse
Ringebru Venstre, 23.9.	Ordfører på heltid er selvsagt. Også varaordføreren bør frikjøpes for en viss del. Hvis konstellasjonene tilsier det, kan det også være aktuelt med delvis frikjøp av opposisjonsleder. Ringebru Venstre ser det som svært viktig at det etableres nær og løpende kontakt mellom posisjonen og opposisjonen. I de første årene for en ny kommune er det viktig at «de gamle kommunene» føler seg ivaretatt. En mulighet er at både posisjonen og opposisjonen setter sammen ei ledergruppe med representanter for de tidligere kommunene. Ringebru Venstre mener det ikke er nødvendig å forhåndsbestemme hvorvidt disse skal frikjøpes.
Gausdal Høyre, 25.9.	Ordfører 100%, varaordfører 50%, utvalgsledere 50% som en start. Så må mand ta en evaluering etter en gitt tid.
Gausdal Frp, 30.9.	Ordfører 100 %, varaordfører 50%, utvalgsledere 40 %.
Øyer Senterparti, 1.10.	De som bør frikjøpes: Varaordfører, opposisjonsleder og utvalgsledere. I første periode vil det være hensiktsmessig å frikjøpe folkevalgte etter geografi i en overgangsperiode til en politisk ledergruppen. Dette vil kunne gjøre at sammenslåingen vil gå smidigere.
Ringebru Tverrpolitisk liste	Frikjøpsordningen bør beregnes ut fra antatt tidsforbruk for å kunne utføre sin rolle tilfredsstillende. Varaordføreren bør frikjøpes. Tidligere frikjøpt folkevalgt som går inn i politisk ledergruppe bør være frikjøpt første periode. Utvalgslederne bør være frikjøpt etter antatt tidsforbruk. Det bør også vurderes delvis frikjøp av nestleder.
Ringebru Frp	Mye som i dag men mulig å få frikjøp på noen etter behov. (gradert) Mere frikjøp bør vurderes
Ringebru Arbeiderparti	De gamle kommunestyrene må ha hver sin frikjøpte + ledere for utvalgene
Ringebru Høyre	Ordfører, varaordfører bør frikjøpes. På de to neste spørsmålene svarte vi Ja.
Øyer Høyre	Frikjøp i % av ordførers stilling og godtgjørelse. Varaordfører: Frikjøp 50%. «Gamle» kommuner bør ikke ha frikjøpte folkevalgte. Lederne for utvalg/komité: Frikjøp 20%
Ringebru-Fåvang Senterparti	Varaordfører og utvalgsledere bør være frikjøpt i ca 50 %. Størrelsen avhenger av arbeidsmengde. Skal det være en ny kommune må det begynnes på nytt. Å frikjøpe en politiker fra det "gamle" kommunestyret bør unngås.
Øyer Kristelig Folkeparti	De «gamle» kommunene bør ha sin frikjøpte folkevalgt i første periode, og skal inngå i ledergruppen. Lederen for utvalget bør ikke frikjøpes.
Sammendrag: Bortsett fra ordfører på heltid og varaordfører på deltid er oppfatningene delte.	

Spørsmål 8: Bør en eventuell ny kommune innføre kommunedelsutvalg? Hvis «ja»:
Når bør ordningen innføres?
Hvordan bør utvalgene settes sammen?
Hvilke oppgaver bør kommunedelsutvalgene ha?

Kommuneloven § 12 har regler om kommunedelsutvalg. Kommunestyret kan opprette slike utvalg, velge medlemmer eller vedta at innbyggerne skal velge medlemmer, vedta de stedlige virkeområdene for kommunedelsutvalg, og fastsette arbeidsområde og tildele beslutningsmyndighet. Etter tips fra KS har gruppa sett på ordningen med kommunedelsutvalg i Bodø kommune. 1.1.2005 ble Skjerstad og Bodø slått sammen til én kommune. Den nye kommunen hadde ved siste årsskifte litt over 50.000 innbyggere. Arealet er på 1392 km².

Bodø har kommunedelsutvalg for Saltstraumen, Kjerringøy, Tverlandet og Skjerstad – ikke for selve byen. Kommunestyret har vedtatt rammevedtekter for kommunedelsutvalgene. De skal «... ta vare på interessene til innbyggerne i en sak som er viktig for lokalmiljøet. Det kan for eksempel være saker som omfatter bosetting, samferdsel og næringsutvikling. Utvalgene skal være bindeledd mellom den kommunale forvaltningen og innbyggerne. De skal også ta initiativ til egne saker.»

Kommunedelsutvalget er et initierende og rådgivende organ for administrasjon og øvrige politiske organer i Bodø kommune, slik at endelige beslutninger kan fattes på et best mulig grunnlag. Kommunedelsutvalget er ikke eget forvaltningsorgan og kan derfor ikke delegeres beslutningsmyndighet ut over det som Skjerstad kommunedelsutvalg fikk i forbindelse med kommunesammenslåingen. De viktigste arbeidsområdene er:

- *plansaker og andre saker som spesielt berører kommunedelsutvalgets område skal sendes til kommunedelsutvalget for uttalelse/medvirkning tidligst mulig i en utrednings-/arbeidsprosess*
- *ivareta og fremme lokalområdets interesser overfor kommunens politiske organer*
- *nye driftstiltak, prosjekter og investeringer skal godkjennes og forankres i kommunens økonomiplaner og godkjennes av bystyret*
- *være kontaktledd mellom den kommunale forvaltning og lokalmiljøet*
- *utarbeide strategier og fremme forslag til utvikling av lokalmiljøet på områder som bosetting, oppvekstmiljø, helse, omsorg, arealdisponering, kommunikasjon, service, sysselsetting, næringsutvikling, - og på øvrige områder av interesse for lokalbefolkningen.*

Medlemmene av kommunedelsutvalgenes velges ved direkte valg. Alle personer over 18 år med bostedsadresse innenfor det aktuelle nærområdet kan velges. Medlemmene velges for 4 år av gangen ved kommunevalget. Lag, foreninger og enkeltpersoner kan komme med forslag på kandidater. Utvalgene har 7 medlemmer med like mange varamedlemmer i rekkefølge. Valgbar er alle personer over 18 år med bostedsadresse innenfor gjeldende kommunedel og som har bekreftet at de stiller til valg. Funksjonstid følger kommunevalgperioden.

Kommunedelsutvalgene har en egen nærmiljøleder som sekretærressurs. Det skal årlig avholdes kontaktmøter med ordfører, rådmann og kommunaldirektører. Valgte medlemmer av kommunedelsutvalgene ytes møtegodtgjørelse i h.h.t. godtgjøringsreglementer og får dekket sine utgifter etter kommunalt regulativ.

Gruppa vil peke på risikoen for at kommunedelsutvalg der de stedlige virkeområdene følger de gamle kommunegrensene kan begrense integreringen i en ny kommune. Deling av de 'gamle' kommunene kan være et alternativ, f.eks i Vestre Gausdal, Østre Gausdal, Ringebu, Fåvang, Tretten og Øyer.

Høringsinstans	Høringsuttalelse
Ringebu Venstre, 23.9.	Ringebu Venstre mener at tanken om å opprette kommunedelsutvalg er interessant og bør utredes videre når den nye kommunen er etablert. Oppgaven med å integrere og konsolidere den nye kommunen vil bli krevende. En nyordning som kommunedelsutvalg bør derfor utsettes til det nye kommunestyret har vurdert spørsmålet. Dersom kommunedelsutvalg skal gjennomføres fra 1.1.2018 (samtidig som den nye

	kommunen etableres) vil forberedelser til kommunedels-utvalg kreve mye av kapasiteten i fellesnemnda. Den kapasiteten trengs utvilsomt til andre og mer presserende oppgaver.
Gausdal Høyre, 25.9.	ja, fra start. - representasjon fra de største partiene i de gamle kommunene. - rådgivende innspill.
Gausdal Frp, 30.9.	Nei
Øyer Senterparti, 1.10.	Det bør innføres kommunedelsutvalg på samme måte som Bodø gjorde det. Dette bør ev. gjøres med en gang og ev. avvikles senere når en ev. ikke ser behovet. Repr. i et kommunedelsutvalg velges ved direkte valg og videre som beskrevet i utredningen.
Ringebu Tverrpolitisk liste	Innføring av kommunedelsutvalg må vurderes. I første valgperiode etter en "innkjøringsperiode". Av politikere og personer med fagkompetanse innen det enkelte utvalgs ansvarsområde, likevel slik at det er politisk flertall i utvalget. Kommunedelsutvalgene skal være bindeleddet mellom innbyggerne og den kommunale forvaltning. Ivareta innbyggernes interesser og lokalmiljø, være initierende og rådgivende i forhold til helse, omsorg, skole, bosetting, næringsutvikling og samferdsel. Kort sagt et innspillorgan overfor kommuneledelsen.
Ringebu Frp	Nei
Ringebu Arbeiderparti	Ja. Et slik utvalg opprettes
Ringebu Høyre	Her anbefaler vi Oslo-modellen
Øyer Høyre	Kommunedelsutvalg kan innføres. Etter evaluering av første kommunestyreperiode Sammensetning fra kommunestyre, men suppleres med eldre og yngre, næringsliv fra by/bygdedel. Oppgaver: Dialog mellom innbyggere og kommunen, høringsorgan for politiske beslutninger som berører innbyggerne i området, bidra til lokalt engasjement
Ringebu-Fåvang Senterparti	Kommunedelsutvalg kan være bra å opprette etter at den nye kommunen har "satt" seg. Det kan være en metode for å bevare utkantene i den nye storkommunen. Et utvalg som kan være et talerør for innbyggerne. Utvalget kan være sammensatt av medlemmer utenfra politikken i tillegg til de folkevalgte som er fra området. F.eks frivilligheten, næringslivet kan ha representanter. Antall møter bør begrenses til maks et i hvert kvartal.
Øyer Kristelig Folkeparti	Kommunedelsutvalg innføres etter første periode, - etter god geografisk fordeling, og vektlegge utkantenes interesser.
Sammendrag: To av høringsinstansene sier ubetinget «nei» til kommunedelsutvalg. De andre 9 er positive – enkelte vil ha det innført fra opprettelsen av den nye kommunen, men de fleste vil vente til etter den første toårsperioden.	

Spørsmål 9: Her stiller vi spørsmålet åpent: Hvilke andre momenter enn de som er kommet fram foran bør det legges vekt på ved utforming av politisk organisering?

Høringsinstans	Høringsuttalelse
Ringebu Venstre, 23.9.	A Opplæring av folkevalgte i den første toårsperioden må gis høy prioritet. Opplæringen bør omfatte <ul style="list-style-type: none"> ❖ Kommunalkunnskap generelt ❖ Kunnskap om tjenestene i den nye kommunen ❖ Kunnskap om lokalsamfunnene i den nye kommunen ❖ Prosess for å integrere folkevalgte på tvers av geografi og politiske skillelinjer <p>B De politiske lederne i den nye kommunen må gjøre seg tilgjengelige for innbyggerne i alle deler av kommunen. Det blir viktig at innbyggerne ikke fortsetter å møte folkevalgte</p>

	<p>bare fra sin egen «gamle» kommune.</p> <p>En del åpne møter bør sirkulere mellom rådhusene i de tidligere kommunene slik at innbyggerne kan bli bedre kjent med folkevalgte fra alle deler av den nye kommunen.</p>
Gausdal Høyre, 25.9.	med vekt og fokus på en stor grad av desentralisering.
Gausdal Frp, 30.9.	Organisering og arbeidsmetoder må ha fokus på enkel og rask saksbehandling, utredning, planlegging og beslutning.
Øyer Senterparti, 1.10.	Avgjørende for at en politisk organisering i en ev. ny kommune skal tas godt i mot er at Lillehammer begynner å vise raushet
Ringebu Tverrpolitisk liste	Organiseringen må vurderes i et langsiktig perspektiv med formål om å løse morgendagens oppgaver og målsettinger på en mer effektiv og ressursbesparende måte. Innovasjonskultur og kompetanseforvaltning må bygges og ivaretas.
Ringebu Frp	Ingen vi kommer på nå
Ringebu Arbeiderparti	-
Ringebu Høyre	Ingen nærmere forslag
Øyer Høyre	Partiorganisasjonene må ta stort ansvar for å engasjere partimedlemmer i nominasjonsarbeid og i politisk arbeide for øvrig, for å sikre deltagelse fra alle deler av kommunen.
Ringebu-Fåvang Senterparti	Dette står åpent
Øyer Kristelig Folkeparti	At hele kommunen kan bli synlig i alle utvalg og fora, og at alle kommunens innbyggere får like god og nødvendig tjenesteyting.
<p>Sammendrag: Disse varierte tilleggs kommentarene lar seg ikke sammenfatte.</p>	

Øyer Arbeiderparti har meldt at Kåre Solbakken deltok i utredningsgruppe 15 om politisk organisering og har brakt inn partiets synspunkter der.